

Sygn. akt I C 564/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

14 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Hanna Świdarska

Protokolant: stażysta Paulina Jandula

po rozpoznaniu 28 lutego 2019 roku w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. C.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł.

o zapłatę

sprawy z powództwa M. C. (1)

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł.

o zapłatę

sprawy z powództwa M. C. (2)

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz powoda Ł. C. kwotę 25.606,84 zł (dwadzieścia pięć tysięcy sześćset sześć złotych i osiemdziesiąt cztery grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie 7 września 2018 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz powoda Ł. C. kwotę 4.881 zł (cztery tysiące osiemset osiemdziesiąt jedno złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

3. zasądza od pozwanego Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz powódki M. C. (1) kwotę 34.188,16 zł (trzydzieści cztery tysiące sto osiemdziesiąt osiem złotych i szesnaście groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie 7 września 2018 roku do dnia zapłaty;

4. zasądza od pozwanego Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz powódki M. C. (1) kwotę 5.310 zł (pięć tysięcy trzysta dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

5. zasądza od pozwanego Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz powódki M. C. (2) kwotę 25.606,84 zł (dwadzieścia pięć tysięcy sześćset sześć złotych i osiemdziesiąt cztery grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie 7 września 2018 roku do dnia zapłaty;

6. zasądza od pozwanego Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz powódki M. C. (2) kwotę 4.881 zł (cztery tysiące osiemset osiemdziesiąt jedno złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 564/18

UZASADNIENIE

Pozwem z 7 września 2018 roku Ł. C. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. kwoty 25.606,84 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, a także zwrotu kosztów procesu wedle norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że dochodzona pozwem kwota stanowi skapitalizowane odsetki za opóźnienie należne powodowi od pozwanej od kwot 80.000 zł i 10.000 zł, będących odpowiednio zadośćuczynieniem i odszkodowaniem zasądzonymi na mocy wyroku Sądu Okręgowego z 28 grudnia 2016 roku, wydanym w sprawie I C 1827/13. W tejże sprawie powód dochodził zadośćuczynienia za krzywdę w postaci śmierci ojca, a także odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej, nie wniósł jednak o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od przyznanych mu kwot. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 564/18.

/pozew k. 2 – 6/

Tego samego dnia pozwy do sądu wniosły także M. C. (1) i M. C. (2), domagając się zapłaty od pozwanej zapłaty odpowiednio 34.188,16 zł i 25.606,84 zł tytułem należnych odsetek za opóźnienie od sum zasądzonych od pozwanego na rzecz każdej z powódek w wyroku Sądu Okręgowego z 28 grudnia 2016 roku w sprawie I C 1827/13, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa, a także zwrotu na rzecz każdej z nich kosztów procesu wedle norm przepisanych. Sprawa z powództwa M. C. (1) została zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 565/18, natomiast sprawa z powództwa M. C. (2) – pod sygnaturą I C 566/18. /pozew k. 2 – 6 – w zał. aktach I C 565/18, pozew k. 2 – 6 – w zał. aktach sprawy I C 566/18/

Postanowieniem z 25 września 2018 roku, wydanym w sprawie I C 565/18, Sąd połączył sprawy I C 564/18 z powództwa Ł. C. i I C 565/18 z powództwa M. C. (2) przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod wspólnym numerem I C 564/18. /postanowienie k. 29 - w zał. aktach sprawy I C 565/18, k. 28/

Tego samego dnia Sąd wydał postanowienie o połączeniu sprawy I C 564/18 i sprawy I C 566/18 w celu łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod wspólnym numerem I C 564/18. /postanowienie k. 28 – w zał. aktach sprawy I C 566/18, k. 29/

W odpowiedzi na pozwy pozwana wniosła o oddalenie powództw w całości i zasądzenie na rzecz pozwanej od powodów zwrotu kosztów procesu wedle norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że powodowie nie żądali odsetek w postępowaniu przed Sądem Okręgowym, a żądanie ich w chwili obecnej ma na celu zwiększenie wysokości zasądzonego zadośćuczynienia i odszkodowania ponad sumy określone w wyroku Sądu Okręgowego ze sprawy I C 1827/13. W ocenie pozwanej dochodzone w pozwach kwoty nie stanowią roszczeń z tytułu odsetek, a powodowie celowo nie dochodzili przed Sądem Okręgowym zapłaty odsetek, by w późniejszym czasie bezzasadnie podwyższyć należne im zadośćuczynienia i odszkodowania.

/odpowiedź na pozew k. 35 – 39/

Do zamknięcia rozprawy strony pozostały przy swoich stanowiskach.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

21 maja 2012 na terenie budynku mieszkalnego przy ul. (...) w Ł. doszło do wypadku, wskutek którego śmierć poniósł A. C.. Podczas wymiany dwuskrzydłowych drzwi wejściowych doszło do osunięcia się elementów podporowych dachu, które następnie przygiloty A. C.. Poniósł on śmierć na miejscu.

Odpowiedzialność za przedmiotowy wypadek ponosiła pozwana spółdzielnia mieszkaniowa.

/bezsporne/

Pismem z 10 marca 2013 roku żona zmarłego M. C. (1), oraz jego dzieci M. C. (2) i Ł. C. wniosli o zasądzenie od pozwanej na ich rzecz po 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia i 50.000 zł tytułem odszkodowania, a także comiesięcznej renty w wysokości 500 zł – dla M. C. (1), oraz po 1000 zł – dla M. C. (2) i Ł. C., oraz zwrotu kwoty 4.970 zł tytułem kosztów pogrzebu.

/wezwanie do zapłaty k. 13 – 17/

Pismem z 28 czerwca 2013 roku pozwany przesłał zgłoszenie szkody ubezpieczycielowi (...) S.A.

/pismo k. 255 – w zał. aktach I c 1827/13/

W wyroku z 28 grudnia 2016 roku, wydanym w sprawie I C 1827/13, Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od solidarnie od Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. i Grupy O. sp z o.o. w restrukturyzacji w P. na rzecz żony M. C. (1):

1. 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć męża;
2. 15.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej;
3. 4.970 zł tytułem zwrotu kosztów nagrobka.

Synowi Ł. C. i córce M. C. (2) przyznano po:

1. 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca;
2. 10.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej.

/wyrok SO k. 9 – 10/

Apelacja powodów od wydanego wyroku została oddalona, wskutek czego uprawomocnił się on 22 maja 2018 roku.

/wyrok SA k. 11 – 12/

Powodowie wezwali pozwanych do zawarcia ugody przez Sądem Rejonowym w Płocku w sprawie zapłaty należnych odsetek od kwoty zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego. Na posiedzeniu jawnym 4 kwietnia 2017 roku nie doszło do zawarcia ugody.

/wniosek k. 18 – 19, protokół k. 21/

Pozwany wypłacił należne powodom na podstawie wyroku Sądu Okręgowego kwoty w dwóch przelewach na rzecz każdego z nich. 20 lutego 2017 roku przelał on połowę należnej kwoty (odpowiednio 59.985,00 zł i po 45.000 zł), a następnie 27 marca 2017 roku resztę należności.

/ potwierdzenia przelewów k. 22 – 23, k. 22 – 23 – w zał. aktach I C 565/18, k. 22 – 23 – w zał. aktach I C 566/18/

Wysokość skapitalizowanych odsetek należnych od pozwanego wynosi:

1. na rzecz Ł. C. – 25.606,84 zł;

2. na rzecz M. C. (2) - 25.606,84 zł;

3. na rzecz M. C. (1) – 34.188,16 zł.

/wyliczenia k. 24 – 25, k. 24 – 25 – w zał. aktach I C 565/18, k. 24 – 25 – w zał. aktach I C 566/18 – niekwestionowane przez stronę pozwaną/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego złożonego do akt sprawy. Przebieg wypadku, odpowiedzialność pozwanego za jego skutki, a także wysokość należności głównych wypłaconych powodom pozostawały bezsporne, potwierdzone przez prawomocny wyrok Sądu Okręgowego. Przy określaniu wysokości odsetek Sąd oparł się na niekwestionowanych przez stronę pozwaną wyliczeniach przedstawionych przez powodów, które są prawidłowe.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwa podlegały uwzględnieniu w całości.

Podstawę roszczeń powodów w stanowi art. 481 kc, który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (§2).

W każdym wypadku opóźnienia (zwykłego lub kwalifikowanego, czyli zwłoki) wierzyciel może się domagać świadczenia ubocznego w postaci odsetek za opóźnienie (Kodeks cywilny. Komentarz do art. 450–1088. Tom II red. prof. dr hab. Krzysztof Pietrzykowski Rok wydania: 2013 Wydawnictwo: C.H.Beck Wydanie: 7)

Jak podkreśla się orzecznictwie powstanie uprawnienia do odsetek jest niezależne od tego, czy roszczenie o odsetki zostało podniesione, czy też nie, wynika ono bowiem z samego faktu opóźnienia. Roszczenie odsetkowe powstaje z mocy prawa wraz z roszczeniem głównym, ale stanowi odrębny byt prawny. Może być także dochodzone w oderwaniu od świadczenia głównego w odrębnym procesie o zapłatę odsetek. (por. wyrok SN z 10 sierpnia 2005 r., I CK 110/05, wyrok

SA w W. z 19 września 2014 r. I ACa 325/14).

W związku z powyższym Sąd nie może zgodzić się ze stanowiskiem prezentowanym przez pozwanego. Sam fakt niedochodzenia odsetek wraz z należnością główną nie jest tożsamy z niemożliwością dochodzenie ich w drodze odrębnego postępowania sądowego. Ponadto twierdzenie, że dochodzenie należności odsetkowych ma na celu powiększenie odszkodowania i zadośćuczynienia jest oczywiście błędne. Roszczenia uboczne, takie jak odsetki, są nierozdzielnie związane z należnością główną, ale nie wpływają na jej wysokość. Brak zasądzenia odsetek przez Sąd Okręgowy nie miał wpływu na wysokość zasądzonych przez niego kwot. Należne odszkodowanie i zadośćuczynienie wylicza się w oparciu o szereg elementów, takich jak rzeczywiście poniesione koszty, wyliczenie zwiększonych potrzeb, uszczerbek na zdrowiu czy przeżyte cierpienia fizyczne. Do tych elementów nie należy jednak fakt przyznania odsetek za opóźnienie które, jak sama nazwa wskazuje, wiążą się nie z samą wielkością przyznanego świadczenia, ale opóźniania się dłużnika z jego spełnieniem. W konsekwencji nie sposób jest uznać, że w przypadku podniesienia roszczenia odsetkowego już w postępowaniu o zadośćuczynienie i odszkodowanie zasądzone powodom kwoty zostałyby pomniejszone o należne im z mocy prawa kwoty za zwłokę spółdzielni w zaspokojeniu ich roszczeń.

Odsetki należą się za cały czas opóźnienia, począwszy od dnia wymagalności długu. Oznaczanie daty wymagalności odsetek zależy od charakteru należności głównej i daty jej wymagalności.

Zgodnie z art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

W przedmiotowym postępowaniu kwoty dochodzone przez powodów stanowią skapitalizowane odsetki ustawowe za opóźnienie za okres od 22 stycznia 2014 roku do 27 marca 2017 roku. Z materiału dowodowego złożonego do akt sprawy nie wynika, w jakim dokładnie dniu pozwana otrzymała wezwanie do zapłaty. Z pisma złożonego do akt I C 1827/13 wynika jednoznacznie, że pozwana poznała dokładną treść żądania powodów najpóźniej 28 czerwca 2013 roku, tj. w dniu przesłania tego pisma ubezpieczycielowi. Sąd zauważa ponadto, że sam fakt przesłania wezwania ubezpieczycielowi nie zwalnia pozwanej z obowiązku spełnienia świadczenia, jako że to do uprawnionego należy wybór, od kogo będzie dochodził roszczenia objętego umową ubezpieczenia (por. Wyrok SA w Krakowie z 20 kwietnia 2016 r. I ACa 22/16). W konsekwencji Sąd uznał za zasadne określenie przez powodów daty początkowej okresu skapitalizowanych odsetek na 22 stycznia 2014 roku, czyli 3 lata przed wezwaniem pozwanych do próby ugodowej, a zatem w zakresie nieprzedawnionym. Strona pozwana nie zakwestionowała powództwa co do wysokości, a przedstawione przez powodów wyliczenia zostały uznane przez Sąd za rzetelne i prawidłowe.

Reasumując: Sąd uwzględnił powództwa powodów w całości i zasądził zapłatę od pozwanego:

1. na rzecz Ł. C. - 25.606,84 zł
2. na rzecz M. C. (2) - 25.606,84 zł
3. na rzecz M. C. (1) - 34.188,16.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c., uwzględniając żądanie powodów o zasądzenie odsetek od dnia wniesienia pozwu, tj. w każdym przypadku od 7 września 2018 roku, do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Każdy z powodów wygrał sprawę w całości, zatem przysługiwał im pełen zwrot kosztów postępowania.

W toku procesu Ł. C. wydatkował łącznie kwotę 4.881 zł, w tym 1281 zł opłaty od pozwu i 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika. M. C. (2) także poniosła koszty w wysokości 4.881 zł. Na koszty procesu M. C. (1) złożyły się 1710 zł opłaty od pozwu i 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika. Stawka wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata została wyliczona na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie – Dz. U. 2015, poz. 1800.